UUTISET

Marttila pelkää, että kauppa romuttaa ruuan laadun

Matala hinta ei sovi yhteen korkeiden vaatimusten kanssa.

”Haluaako kauppa romuttaa maatalouden hyvät tuotantotavat ja suomalaisen ruuan laadun?”

MTK:n puheenjohtaja **Juha Marttila** esitti kysymyksen tiistaina PI-johtamiskoulun kesäforumissa Helsingissä. Hän vaati, että seurauksista puhutaan, jos ruokaa aina vain halpuutetaan.

”Jos hinnan pitää olla sama kuin Tanskassa ja Saksassa, voiko tuotantotavoissa olla eroa?”

Marttilan mukaan kyse on siitä, mitä kauppa tarjoaa suomalaisten ruokapöytään. Ruuan tuottajilla on toinenkin vaihtoehto.

”Maailmalla maksetaan ruokaturvallisuudesta. Se porukka pitää vain tavoittaa.”

Vaihtoehtona kasvu

Marttila esitti myös visionsa eli tavoitteensa suomalaisesta ruokaketjusta 2020: ”Arvostamme suomalaista ruokaa, jonka tuotanto kasvaa, kannattaa ja tuo työtä Suomeen.”

Tavoitteen jakoivat omissa esityksissään Elintarviketeollisuusliiton toimitusjohtaja **Heikki Juutinen** ja Pohjois-Karjalan Osuuskaupan toimitusjohtaja **Juha Kivelä**.

Juutinen maalasi kaksi tulevaisuuskuvaa: tavoitteen ja ennusteen, jos ei jotain tehdä.

Yksistään teollisuudessa tulevaisuuskuvien ero on miljardi euroa ja 7 000 työpaikkaa. Päälle tulevat vaikutukset muuhun ruokaketjuun.

Marttilan mukaan maatiloilla on jo nyt menossa henkiinjäämiskamppailu.

”Eikä se koske vain maatiloja, vaan kokonaisia toimialoja.”

Juutinen arvioi, että huonossa vaihtoehdossa ruokateollisuudessa pärjäävät parhaiten alkoholi, kala, vilja- ja luonnontuotteet sekä valmisruoka.

Parantamisen varaa on

Ruokaketjun eri lenkkien edustajat olivat yhtä mieltä, että parempi tulevaisuus vaatii koko ketjun yhteistyötä.

Marttila ja Juutinen eivät tosin olleet tyytyväisiä siihen, miten kauppa on harjoittanut yhteistyötä tähän asti.

”Kaupan pitää lopettaa ruokaketjun köyhdyttäminen”, Juutinen vaati.

Marttila moitti ruuan halpuutuksia ja esitti sijalle reiluutusta.

Kivelä kummasteli halpuutuksen arvostelua.

”S-ryhmä halpuuttaa omista katteistaan. Kuluttajien ostovoima paranee ja kotimaisten suosikkien myynti lisääntyy.”

Ongelmia on Juutisen mukaan ollut myös siinä, kuinka viesti kulkee kuluttajilta kaupan kautta teollisuudelle.

”Yhteistä markkinatietoa ei viime vuosina ole ollut. Sitä tietoa tarvitaan, jotta teollisuus voi suunnata oikein investoinnit ja innovaatiot.”

Juutinen toivoo asian korjaantuvan pian.

”S- ja K-ryhmän suhtautuminen on muuttunut myönteisemmäksi.”

Laatu ei näy hinnassa

Toinen kaikkien asettama ehto koko ruokaketjun menestykselle oli lisäarvon tuottaminen.

”Keskitytään lisäarvon tuottamiseen eikä sen jakamiseen”, Juutinen kehotti ja suuntasi sanat etenkin maataloudelle.

Marttila huomautti, että suomalainen ruuan laatutyö tuottaa lisäarvoa, mutta se ei ole näkynyt hinnassa niin kuin on toivottu.

Sekä Juutinen, Marttila että Kivelä peräsivät hallitukselta talousuudistuksia, jotka lisäävät kuluttajien ostovoimaa. Sitä tarvitaan, jotta laaturuoka käy kaupaksi kotimaassa.

Juutinen ja Marttila toivoivat valtiolta myös puhtia suomalaisen ruuan viennin edistämiseen.

HEIKKI VUORELA

KARI SALONEN

Halpuutuksen sijaan reiluutusta.

JUHA MARTTILA

S-RYHMÄ

Halpuutus lisää kotimaisen ruuan myyntiä.

JUHA KIVELÄ

MARKKU VUORIKARI

Teollisuus ei ole saanut markkinatietoa.

HEIKKI JUUTINEN

Kuilu työmarkkinaosapuolten välillä pysyy ennallaan – sovun etsintä keskeytyi torstaina

Työmarkkinajärjestöt keskeyttivät torstaina neuvottelut yhteiskuntasopimuksesta.

Palkansaajajärjestöjen puheenjohtajat poistuivat Etelärannasta pian puolenpäivän jälkeen.

Torstaiaamuna työmarkkinakeskusjärjestöt neuvottelivat Helsingin Etelärannassa selvitysmies **Juhani Saloniuksen** johdolla.

MT:n mennessä painoon torstaina iltapäivällä oli epäselvää, miten neuvottelut jatkuvat tästä eteenpäin.

Keskiviikkona osapuolet olivat koolla pääministerin virka-asunnolla Kesärannassa.

Pääministeri **Juha Sipilä** (kesk.) totesi myöhään keskiviikkoiltana, että neuvotteluosapuolet ovat kannoissaan kaukana toisistaan.

”Osapuolet ovat aika kaukana siitä, että voitaisiin sanoa, että sopimus olisi syntynyt tai lähellekään syntymistä.”

Mitattavat tavoitteet kivenä kengässä

Keskustan eduskuntaryhmän puheenjohtaja **Matti Vanhanen** korosti keskiviikkona, että yhteiskuntasopimusneuvotteluja kannattaa jatkaa, jos eri osapuolet voivat sitoutua selkeästi mitattavissa oleviin yhteisiin tavoitteisiin.

”Pitää olla olemassa sellaiset elementit, että tehdyt päätökset voidaan konkreettisesti muuttaa miljardeiksi lähivuosina. Tällöin sopimus on uskottavalla pohjalla”, Vanhanen totesi.

Samoilla linjoilla olivat pääministeri Sipilä ja valtiovarainministeri **Alexander Stubb** (kok.).

Suurin palkansaajajärjestö SAK puolestaan ilmoitti, ettei hyväksy yhteiskuntasopimukseen hallituksen vaatimaa numeerisesti mitattavaa tavoitetta.

Lisäleikkauksia, jos sopu kaatuu

Hallitus on aiemmin uhannut toteuttaa yhteensä noin 1,5 miljardin euron edestä lisäleikkauksia, jos yhteiskuntasopimus kariutuu.

Porkkanana yhteiskuntasopimuksen syntymiselle väläytettiin veronkevennyksiä pieni- ja keskituloisille.

Sipilä on korostanut, että perjantai on ehdoton takaraja sille, aloitetaanko varsinaiset yhteiskuntasopimusneuvottelut vai tyssääkö prosessi alkuunsa.

”Pitää olla aikaa myös vaihtoehtoisille toimille, jollei ratkaisuihin päästä.”

Vienti ei vedä ja työttömyys kasvaa

Hallitus on tavoitellut yhteiskuntasopimuksella viiden prosentin ”tuottavuusloikkaa”.

Viime vuosina suomalaisten yritysten tuottavuus on laskenut rajusti kilpailijamaihin verrattuna.

Kun vienti ei vedä ja valtionvelka sekä työttömyys ovat kasvussa, on hallitus pyrkinyt sitouttamaan työmarkkinajärjestöt yhteiseen sopimukseen, jolla Suomen huvennutta kilpailukykyä palautettaisiin.

Palkansaajapuolella on kuitenkin koettu, että hallitus on valmistellut yhteiskuntasopimusta liiaksi työnantajapuolen ehdoilla.

JUKKA KOIVULA

Pitää olla olemassa sellaiset elementit, että tehdyt päätökset voidaan konkreettisesti muuttaa miljardeiksi lähivuosina.

MATTI VANHANEN

EU-komissio ajaa tiukkoja päästörajoja vaihtomoottoreille

Esimerkiksi puimurin korjaaminen moottoria vaihtamalla voi hankaloitua, jos Euroopan komission esitys hyväksytään.

Komissio esittää, että rikkoutuneen moottorin tilalle vaihdettavan uustuotantomoottorin pitäisi täyttää uudet, tiukemmat päästövaatimukset. Käytettyjä moottoreita esitetty vaatimus ei koske.

Nykysäännöillä uusi moottori saa olla samanlainen kuin koneessa aiemmin ollut.

Käytännössä vaihtamisesta tulisi mahdotonta, sillä nykyaikaiset moottorit harvoin käyvät vanhoihin koneisiin.

”Vanhat moottorit ovat mekaanisia ja uudet tietokoneohjattuja. Koneisiin vaihdetaan tehdashuollettuja moottoreita, jotka ovat samanlaisia kuin vanha”, John Deeren koneita huoltava **Tapani Laukkanen** sanoo.

Euroopan tuottajajärjestön Copa-Cogecan mukaan viljelijät joutuvat suotta ostamaan uuden koneen, jos moottoria ei voi vaihtaa.

Esitys koskee rekisteröimättömiä työkoneita, kuten leikkuupuimureita. Traktoreita esitys ei koske.

Jäsenmaat vaativat poikkeusta

EU:n jäsenmaat vaativat esitykseen vaihtomoottoreita koskevaa poikkeusta. Asia oli esillä EU:n neuvostossa kesäkuun lopulla. Myös EU-parlamentissa vaihtokielto on aiheuttanut vastustusta.

”Vaihtomoottoriasia oli esillä loppuun asti, lopulta päädyttiin versioon, jossa koneeseen saisi edelleen vaihtaa saman päästöluokan moottorin”, Suomea neuvoston työryhmässä edustanut Trafin erityisasiantuntija **Keijo Kuikka** sanoo.

Komission ehdotuksen mukaan sääntö koskisi yli kymmenen vuoden ikäisiä koneita.

Parlamentin ympäristövaliokunnassa on ehdotettu, että isoilla koneilla raja olisi 16 vuodessa ja pienillä kymmenessä.

Brittimeppi **Ian Duncan** esittää aikarajan poistamista. Valiokunta käsittelee ehdotusta syyskuussa.

Copa-Cogecan mielestä ikärajan pitäisi olla vähintään 20 –25 vuotta, jos lainkaan.

25 vuoden aikaraja kattaisi paremmin koneen käyttöiän, jolloin moottorivaurio ei pakottaisi vaihtamaan koko konetta.

Ilmastopäästöihin ehdotus vaikuttaa Copa-Cogecan mukaan vain vähän, sillä kaikista maatalouskoneista kahteen prosenttiin vaihdetaan moottori.

Sääntöä ei ole varsinaisesti tarkoitettu maatalouskoneita varten, vaan sillä yritetään vaikuttaa suuren luokan auto- ja moottoriteollisuuteen, jotta niiden valmistamien koneiden ilmastovaikutus pienenisi.

”Maatalouden vaihtokoneiden alaluokka on siellä jäänyt huomiotta”, Copa-Cogecan pääsihteeri **Pekka Pesonen** kertoo.

Samaa mieltä on Laukkanen.

”On eri asia vahtia rekan moottoreita, sillä niillä ajetaan yötä päivää. Suomessa puimuri voi olla ostettu vuonna 1990 ja sillä on vielä käyttötunteja jäljellä”, Laukkanen sanoo.

Hän arvioi, että jos moottoria ei voi vaihtaa tai korjata, konevalmistajat alkavat käyttää kertakäyttömoottoreita.

Työkoneiden päästörajoja koskevan asetuksen käsittely jatkuu syksyllä EU-parlamentin ja neuvoston kesken. Sen on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2017 alusta.

AIMO VAINIO
NIKLAS HOLMBERG

Maatalouden kriisituesta päätetään syyskuussa

JYVÄSKYLÄ (MT)

Pääministeri **Juha Sipilän** (kesk.) mukaan kotimaisen maatalouden kannattavuus on heikentynyt huolestuttavasti.

”Tilanne maataloudessa on huonontunut huomattavasti kesän aikana. Syksyn budjettiriihen yhteydessä on aika tarkastella, millaisiin toimenpiteisiin asiassa voidaan mahdollisesti ryhtyä.”

Samoilla linjoilla on maatalous- ja ympäristöministeri **Kimmo Tiilikainen** (kesk.).

”Maatalousministerinä teen kaikkeni, että välitöntä kriisiä saadaan taklattua kansallisella ja EU-tasolla.”

Tiilikainen toistaa Sipilän tavoin, että konkreettisia päätöksiä mahdollisesta kriisituesta tehdään vasta syyskuussa budjettiriihessä.

MTK vaati viimeksi keskiviikkona 55 miljoonan euron suuruista kriisitukea maataloudelle.

Keskustan työvaliokunnat ja ministeriryhmä pitävät kokouksiaan Jyväskylässä keskiviikkona.

SAMI KARPPINEN

Pääministeri Juha Sipilä (kesk.) pitää kotimaisen maatalouden tilannetta hyvin huolestuttavana. Maatalouden mahdollista kriisitukipakettia sorvataan kasaan syyskuussa hallituksen budjettiriihessä. Pääministeri tapasi äänestäjiä Jyväskylässä keskiviikkona.

Rehn uskoo biotalouden nousuun

Elinkeinoministeri **Olli Rehn** (kesk.) katsoo, että Suomessa on tapahtumassa läpimurto vihreän talouden teollistamisessa.

”Biotalouteen siirtyminen on suuri yhteinen kansallinen ponnistus, johon toivottavasti osallistuvat niin motokuskit kuin laboratorioiden tutkijat. Luonnonvarojen kestävän käytön varmistaminen kuuluu myös valtiovallan tehtäviin”, elinkeinoministeri toteaa.

Jyväskylän yliopistolla asiasta luennoinut Rehn pitää Äänekosken biotuotetehdashanketta merkittävänä koko Suomen kannalta.

”Keski-Suomi on ottanut biotaloudessa edelläkävijän roolin, mutta Äänekoski ei saa jäädä ainoaksi biotalouden suurhankkeeksi.”

Puunsaanti ja tiestö pullonkauloina

Rehn muistuttaa, että Suomen metsien vuosikasvu on erittäin hyvällä tasolla.

”Kysymys hiilidioksidinielusta asettautuu hyvin myönteiseen valoon, kun metsien kasvu ylittää niiden käytön. Tällöin noudatetaan kestävän metsätalouden periaatteita.”

Rehn huomauttaa, että puunsaannista sekä riittävän hyvästä tiestön kunnosta on kuitenkin kyettävä huolehtimaan.

”Metsänomistuksen rakenteita kehittämällä ja metsätilojen sukupolvenvaihdoksia edistämällä puuta saadaan liikkeelle”, Rehn toteaa.

”Alemman tieverkon kunnosta huolehditaan, kun hallitus käyttää tiestön korjausvelan taittamiseen 600 miljoonaa euroa. Nämä toimenpiteet ovat välttämättömiä, jotta Suomesta tehdään johtava maa biotaloudessa.”

JUKKA KOIVULA

Elinkeinoministeri Olli Rehn ja kansanedustaja Elsi Katainen osallistuivat keskustan toritapahtumaan Jyväskylässä.

Aune Kantonen (vas.) ja Salme Kuusela-Mäkinen vaihtoivat kuulumiset maatalousministeri Kimmo Tiilikaisen kanssa.

LYHYESTI

Soini vaatii virolaisen poliisin vapauttamista

Ulkoministeri **Timo Soini** (ps.) on ottanut kantaa virolaisen poliisin Venäjällä saamaan vankilatuomioon.

Ulkoministeriö julkaisi Twitterissä Soinin kannan asiaan. Englanniksi kirjoittamassaan twiitissä Soini toteaa, että ”Suomi vaatii edelleen virolaispoliisi Kohverin välitöntä vapautusta ja hänen turvallista paluutaan Viroon”.

Twiitin perässä on aihetunniste #FreeEstonKohver, jota myös muun muassa Viron pääministeri **Taavi Rõivas** käytti Twitterissä vaatiessaan Kohverin vapauttamista.

Rõivas totesi twiitissään, että Kohverin laiton pidättäminen on vakava kansainvälisen lain loukkaus.

Venäläinen tuomioistuin tuomitsi virolaispoliisi **Eston Kohverin** keskiviikkona 15 vuoden vankeusrangaistukseen muun muassa vakoilusta.

Viron mukaan venäläiset sieppasivat turvallisuuspalvelun poliisi Kohverin Viron puolelta lähellä Venäjän rajaa. Venäläiset väittävät, että Kohver oli luvatta Venäjän puolella.

Ruotsidemokraatit nousivat gallup-kärkeen

Ruotsidemokraatit on ensimmäistä kertaa mielipidemittauksessa Ruotsin suurin puolue. Puolue on tunnettu maahanmuuttovastaisesta politiikastaan.

Metro-lehdessä julkaistussa mittauksessa ruotsidemokraatit sai 25,2 prosentin kannatuksen. Kannatus nousi 3,1 prosenttiyksikköä heinäkuun mittauksesta.

Pääministeripuolue sosiaalidemokraatit sai 23,4 prosentin ja maltillinen kokoomus 21,0 prosentin kannatuksen.

YouGov-yhtiön tekemään verkkopaneeliin vastasi yli 1 500 ruotsalaista.

Puolue nousi viime vuoden parlamenttivaaleissa Ruotsin kolmanneksi suurimmaksi puolueeksi.